

บทที่ ๔

บทสรุป

ความขัดแย้งในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น ไม่ใช่เชิงจะมีเป็นครั้งแรกระหว่างจีนคอมมิวนิสต์กับรัสเซีย . ความจริงการขัดแย้งในทฤษฎีของลัทธิคอมมิวนิสต์ได้มีมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยคาร์ล มาร์กซ ที่มี First international, Second International, Two and a half International, etc. แต่การขัดแย้งในสมัยนั้นเป็นการขัดแย้งเพียงในความคิดระหว่างนักปรัชญาหรือนักคิดเท่านั้น

ต่อมาเมื่อการปฏิวัติในรัสเซียได้ประสบความสำเร็จ และลัทธิคอมมิวนิสต์ก็ได้เข้าครองครองประเทศรัสเซียทั้งประเทศ ความแตกแยกระหว่างลัทธิก็ได้เกิดขึ้น และการเกิดขึ้นนี้มีลักษณะที่แตก่างออกไป แทนที่จะเป็นความขัดแย้งในระหว่งนักคิดหรือนักปรัชญาต่าง ๆ กลับเป็นความขัดแย้งกันระหว่างยูเครนของอำนาจในรัสเซีย ระหว่างเมนเชวิกกับบอลเชวิก และระหว่างสตาลินกับเทอโรสกี ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่แสดงให้เห็นว่าการขัดแย้งกันในเรื่องลัทธิคอมมิวนิสต์นี้ มีความรุนแรงถึงขั้นประหัตประหารกัน และเป็นกรรแฉ่งว่า ในลัทธิคอมมิวนิสต์นี้มีการแย่งอำนาจกัน เหมือนกัน

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้สงบลง ได้เกิดประเทศสังคมนิยมขึ้นอีกหลายประเทศในยุโรปตะวันออก รวมทั้งในเอเชียด้วย และนับว่าเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่การขัดแย้งระหว่างประเทศยูโกสลาเวียกับรัสเซียเป็นการแสดงให้เห็นเป็นครั้งแรกว่า เป็นการขัดแย้งระหว่างประเทศประเทศสังคมนิยม หากไ้ระหว่างพรรคหรือระหว่างนักคิดไม่

การขัดแย้งระหว่างประเทศในค่ายสังคมนิยมนี้ เป็นการแสดงให้เห็นว่าการที่พรรคคอมมิวนิสต์ทั้งหลายในโลกจะเอาคำสั่งจากมอสโคว์เป็นหลักในการปฏิบัติไม่ได้เสียแล้ว นอกจากนี้ การแตกแยกระหว่างยูโกสลาเวียกับรัสเซียยังแสดงให้เห็นว่า ส่วนใดส่วนเสี่ยของชาติได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ ซึ่งทำให้เราเห็นว่าลัทธิสังคมนิยม

ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับลัทธิคอมมิวนิสต์บ้างแล้ว เป็นการทำอ้ายค่ากล่าวของรัสเซียที่ว่า "Working men have no country"^๑

การพยายามที่จะคืนดีกันระหว่างยูโกสลาเวียกับรัสเซียและการปฏิวัติในโปแลนด์และฮังการี เมื่อภายหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เป็นการแสดงให้เห็นว่าลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ถือเป็นลัทธิสากลนั้นได้สลายลง การขัดแย้งระหว่างจีนคอมมิวนิสต์-รัสเซีย เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า ลัทธิชาตินิยมได้อยู่เหนืออุดมการณ์ของลัทธิคอมมิวนิสต์ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เพราะว่า ความขัดแย้งในการตีความหมายของลัทธิคอมมิวนิสต์นั้นได้เกี่ยวข้องกับความเป็นความตายของทั้งรัสเซียและจีนคอมมิวนิสต์ ทั้งนี้ เพราะความแตกต่างระหว่างรัสเซียและจีนคอมมิวนิสต์นั่นเอง

ความแตกต่างระหว่างจีนคอมมิวนิสต์ - รัสเซียนี้ คือความแตกต่างระหว่างประเทศที่ไม่มี (Have not country) กับประเทศที่มี (Have country) กล่าวคือ จีนคอมมิวนิสต์กำลังเป็นประเทศที่อยู่ในระหว่างพัฒนา กำลังพยายามอบ่างเต็มที่ที่จะก้าวมาเป็นผู้นำของค่ายสังคมนิยมและเป็นมหาอำนาจของโลก ส่วนรัสเซียขณะนี้ เป็นประเทศที่อยู่ในระดับพัฒนาสูงเต็มที่อยู่แล้ว เป็นมหาอำนาจของโลก และเป็นผู้นำของค่ายคอมมิวนิสต์

จึงอาจกล่าวได้ว่า ในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไม่มีประเทศใดประเทศหนึ่งคำนึงมาตรการเพื่อความ เป็นความตายของอีกประเทศหนึ่ง โดยไม่มีประโยชน์ของคนเขาไปเกี่ยวข้อง

เราจะเห็นได้ว่า ประวัติศาสตร์ทุกยุคทุกสมัย ประเทศหลายประเทศที่เคยเป็นศัตรูกันในอดีตก็มาร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน และประเทศอีกหลายประเทศที่เป็นมิตรกันก็ลงมาแตกแยกกัน ความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายนี้ เพราะแต่ละประเทศต่างมีผลประโยชน์ร่วมกันและขัดกัน

ความขัดแย้งระหว่างจีนคอมมิวนิสต์ - รัสเซีย ถึงแม้จะก้าวมาแล้วข้างหน้านั้น ความจริงแล้วถ้าเรามองตามลัทธิคอมมิวนิสต์ที่จีนคอมมิวนิสต์รัสเซียกำลังก็

๑. Devere E. Bentley, op.cit., p.3.

ความหมายของมัน เราจะมองเห็นว่าเป็นเรื่องของการขัดแย้งกันในเรื่อง Ideology อย่างเดียว แต่ถ้ามองในแง่ปฏิบัติหรือการกระทำของจีนคอมมิวนิสต์และรัสเซีย เราจะเห็นว่า ผลประโยชน์ของชาติใด เขามามีส่วนร่วมในการตีความหมายในเรื่อง ลัทธิเดียว เป็นความจำเป็นที่รัสเซียจะกลองเหล็กเคาะเสียงสงคราม เพราะถ้าเกิดสงครามแล้วไม่ว่าจะแพ้หรือชนะรัสเซียจะถูกทำลายหมด เช่นเดียวกับความบอบช้ำในปี ๑๙๑๗ เพราะฉะนั้น ความจำเป็นอันนี้จึงทำให้รัสเซียเห็นว่าการอยู่ร่วมกันโดยสันติและการไปสู่สังคมนิยมโดยทางรัฐสภาเป็นของสำคัญ แนวทางการแตกแยกกับจีนคอมมิวนิสต์จะทำให้ Communist International movement อ่อนกำลังลง แต่รัสเซียก็ยอมเพราะการยอมของรัสเซียก็ยังทำให้ตนเป็นผู้นำค่ายคอมมิวนิสต์และเป็นประเทศมหาอำนาจ

รัสเซียยอมร่วมกับฝ่ายตะวันตกในบางกรณี เช่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การทำสัญญาห้ามทดลองนิวเคลียร์บางส่วน เป็นการโอนถ่ายสถานการณ์ของโลกและไม่ว่าทำให้รัสเซียเสียเกียรติภูมิของชาติแถมอย่างไร ตรงกันข้ามกับจีนคอมมิวนิสต์จะทำอย่างรัสเซียไม่ได้ เพราะขณะนี้สหรัฐฯ มีกองเรือที่ ๗ คอยป้องกันไต้หวัน มีทหารประจำที่เกาหลี สงครามนาร์บเวียกนาม และประเทศดังกล่าวอยู่ในเขตอิทธิพลของจีนคอมมิวนิสต์ทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐฯ ยังปฏิเสธไม่ยอมรับจีนคอมมิวนิสต์เข้าสหประชาชาติ เพราะฉะนั้นถ้าจีนคอมมิวนิสต์เห็นด้วยกับนโยบายใหม่ของรัสเซียก็เท่ากับจีนคอมมิวนิสต์จะต้องจับมือกับสหรัฐฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

เมื่อเหตุการณ์เป็นฉนวนเช่นนี้ ทั้งรัสเซียและจีนคอมมิวนิสต์ต่างยินยอมที่จะละทิ้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ปฏิติริยาของจีนคอมมิวนิสต์และรัสเซียคือการแตกแยกครั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงผลใด ๆ ทั้งสิ้น เราจะเห็นจากบทความหนังสือพิมพ์เหินหนิง เยอะ เป้า เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๘ นี้ ใ้กล่าวถึงการประชุมสันนิบาตที่เฮอซิงกิประเทศฟินแลนด์ โดยมีสาระสำคัญว่าผู้นำโซเวียตพยายามทุกวิถีทางที่จะเอาแนวทางยอมจำนนและประนีประนอมที่เอาใจอเมริกาไปขัด เขี่ยให้การประชุมครั้งนี้ รัสเซียได้ถูกขาด

คณะกรรมการเตรียมงานของการประชุมครั้งนี้ สร้างสิ่งที่เรียกว่าสารวิงวอนขึ้น สารวิงวอนนี้ไม่ได้ประธานอเมริกาที่รุกรานเวียดนามเลยแม้แค่คำเดียว และก็ไม่ได้สนับสนุนประชาชนเวียดนามด้วยแต่กลับโฆษณาสิ่งที่เรียกว่าความเชื่อถือซึ่งกันและกัน และความร่วมมือระหว่างประเทศที่รัสเซียพยายามจะใส่อารวิงวอนนี้มาเป็นพื้นฐานของการประชุม และยังระบุเงื่อนไขของการประชุมขึ้น ว่าตัวแทนของประเทศต่าง ๆ จะกล่าวปราศรัยในที่ประชุมเต็มคณะไม่ได้ทั้งนี้เพื่อจะให้ที่ประชุมดำเนินตามบัญชาการของรัสเซีย แต่พอการประชุมเริ่มเปิดขึ้นเท่านั้นระเบียบการประชุมที่จำกัดถูกแทนที่จนถูกทำลายไป เนื่องด้วยถูกบีบบังคับจากสถานการณ์พวกลัทธิจักรวรรดิของโซเวียตที่มองว่าเห็นด้วยกับมติและเอกสารทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาเวียดนามของการประชุมซึ่งเท่ากับประกาศรับว่าพวกเขาขายแพะเสียแล้ว บทความของนักสังคมนิยมกล่าวว่าไม่ใช่ใครอื่น พวกลัทธิจักรวรรดินิยมแหละที่พยายามในทัศนะที่ผิดของตนไปยึดเบียดให้คนอื่นในที่ประชุมนั้น ซึ่งเป็นภัยต่อภารกิจต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสันติภาพและศักดิ์ศรีของอเมริกาอย่างใหญ่หลวง

บทความกล่าวว่า อย่างไรก็ตาม การประชุมที่เฮดซิงก็ เปรียบเสมือนกระจกเงาบานหนึ่งทำให้ใหญ่แทนใจ เห็นสันดานรุกรานของอเมริกามากขึ้นทุกที และการที่พวกลัทธิจักรวรรดิของโซเวียตจะเคหาขบวนทางของพวกเขา ก็เป็นการประจบเอาใจอเมริกา นั่นเอง รัสเซียหวังครอบงำทุกที่เป็นไปไม่ได้ที่พวกลัทธิจักรวรรดิของโซเวียตจะใช้ชีวิตที่สง่างามปากบิโกโฉมหน้าอันแท้จริงของตนได้ พวกเขาไม่ได้ศักดิ์ศรีอเมริกา ปฏิวัติ สามีศักดิ์ และกลับยอมจำนนทรยศสร้างความแตกแยก อย่างนี้แล้วจะไม่ให้คนอื่นรู้ไปอย่างไร

สุดท้ายบทความกล่าวว่า ในขบวนการสันติภาพแห่งโลกมีแนวทางที่กว้างกันอยู่ ๒ แนวทางมานานแล้ว แนวทางหนึ่งคือแนวทางที่จะให้อเมริกาศัตรูสำคัญของสันติภาพแห่งโลกอยู่ไกล เกือบมากที่สุด มันทอนและโจมตีพลังรุกรานของอเมริกา อยู่เสมอ และพิทักษ์สันติภาพของโลกอย่างมีมธ แนวทางนี้เป็นแนวทางของจีนคอมมิวนิสต์ และของประชาชนที่รักสันติภาพอย่างแท้จริงทั้งหมดทั่วโลก อีกแนวทางหนึ่งคือแนวทางที่ทำให้ขอบเขตระหว่างศัตรูกับมิตรคลุมเคลือกัน และประนีประนอมกับอเมริกา

เป็นกำลังใจแก่พลังงานรุกรานของอเมริกา ทำให้ภัยสงครามร้ายแรงมากขึ้นและเป็นภัยคอสมิกภาพของโลกแนวทางนี้เป็นแนวทางของพวกลัทธิแก๊งครุสซอฟ ในอศิกครุสซอฟใจค้ำเป็นแนวทางนี้และปัจจุบันนี้ก็ยืนยันอีกว่าเป็นแนวทางเช่นนี้ แนวทางทั้งสองนี้เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน และไมอาจปรองคองกันได้เลย

บทความนี้ได้แสดงถึงทรศนะของจีนคอมมิวนิสต์ที่มีนโยบายต่างประเทศรัสเซียและท่าทีต่อสหรัฐฯ ด้วย ซึ่งเป็นการแสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างจีนคอมมิวนิสต์ - รัสเซีย ในขณะนี้ยังไม่มีทางที่จะดีขึ้น และทั้งยังเป็น การแสดงว่าจีนคอมมิวนิสต์จะทองใจนโยบายสร้างควมตึงเครียดต่อไป เพราะหลินเปียว รองประธานคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนและรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เขียนบทความเรื่อง "ชัยชนะแห่งสงครามประชาชนจงเจริญ" ซึ่งได้เขียนไว้เป็นที่ระลึกครบรอบ ๒๐ ปี ในการทำสงครามกบฏญี่ปุ่น บทความนี้มีสาระสำคัญว่า ชัยชนะของสงครามต่อต้านญี่ปุ่นของประชาชน เป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นว่าประเทศที่มีกำลังอ่อนแอสามารถเอาชนะประเทศที่มีกำลังเข้มแข็งที่สุดได้ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าแม้ว่าจีนคอมมิวนิสต์จะยังไม่มีกำลังเท่าเทียมกับสหรัฐฯ แต่ก็สามารถที่จะเอาชนะสหรัฐฯได้ และบทความนี้ได้กล่าวในตอนสุดท้ายว่า ลัทธิแก๊งครุสซอฟคือผู้ทรยศต่อสงครามประชาชน ซึ่งหมายความว่าพวกผู้นำรัสเซียยกกำลังคัดค้านสงครามในการทำลายจักรวรรดินิยม บทความกล่าวในที่สุดว่า สงครามโลกครั้งที่ ๑ สหภาพโซเวียตได้กำเนิดขึ้นมา หลังสงครามโลกครั้งที่สองได้เกิดประเทศสังคมนิยมหลายประเทศ ถ้าจักรวรรดินิยมอเมริกา จะพยายามทำสงครามโลกครั้งที่สามแล้ว ไม่ทราบว่าจะมีประชาชนอีกกี่รอบล้านเข้ามาอยู่ในค่ายของคอมมิวนิสต์หรือจักรวรรดินิยมอาจจะล้มละลายไปก็ได้

และเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ปีนี้ (๘) อันเป็นวันชาติของจีนคอมมิวนิสต์เปงเซง นายกเทศมนตรีปักกิ่ง และสมาชิกในคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้กล่าว ณ ที่ชุมนุมชนในปักกิ่ง มีสาระสำคัญว่า ในระยะที่แลแล้วมา ประเทศจีนคอมมิวนิสต์ได้เจริญก้าวหน้าไปมากมายภายใต้การนำของเมาเซตุง และได้โจมตี

สหรัฐฯ ว่าเป็นผู้คาสงคราม ในเรื่องเกี่ยวกับลัทธิคอมมิวนิสต์ เปงเซง เน้นว่าลัทธิ
 แก๊งโครสซอล ยังเป็นอันตรายที่สำคัญของระบบการคอมมิวนิสต์สากล และว่าถ้าเรา
 จะต่อสู้กับสหรัฐฯ เราก็ต้องต่อสู้กับลัทธิแก๊งโครสซอล มาในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์
 เชนบี โลกดาวโคมตีญัวร์ส เขียนว่าโลกดำเนินนโยบาย "ความเห็นแก่ตัวแห่งชาติ"
 (National Selfishness) เพื่อจะสร้างคนให้เท่าเทียมกับสหรัฐฯ แทนที่
 จะทำลายจักรวรรดินิยม สิ่งเหล่านี้ซึ่งเป็นการแสดงว่าจีนคอมมิวนิสต์-รัสเซียชกกัน
 ในผลประโยชน์ของชาติคืออย่างรุนแรง ความเห็นที่จะร่วมกันในขณะนี้ยังคงเป็นไปไม่ได้

ปัญหาจึงเกิดขึ้นว่า การชกแย้งระหว่างจีนคอมมิวนิสต์ - รัสเซียกันนาน ๆ
 นี้ จะเป็นผลอย่างไรต่อสันติภาพของโลก

สิ่งที่น่าจะเป็นไปได้สำหรับการชกแย้งนี้ก็คือ -

๑. จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าการชกแย้งระหว่างจีนคอมมิวนิสต์ - รัสเซียนั้น
 เป็นการบังคับให้ผลประโยชน์ของสหรัฐฯ กับรัสเซียเข้าใกล้กันไปทุกที ซึ่งอาจจะ
 เป็นการร่วมมือกันก็ได้ นั่นก็คือ สหรัฐฯ กับรัสเซียร่วมมือกันปราบจีนคอมมิวนิสต์ หรือ

๒. มิฉะนั้นจีนคอมมิวนิสต์อาจจะเปลี่ยนแปลงเอง เพราะการสร้างควม
 ถึงเครียดนั้นไม่เกิดผลทางการเมืองภายในและภายนอกอย่างไร เพราะสิ่งที่เสีย
 ไปไม่คุ้มกับผลที่ได้รับ จีนคอมมิวนิสต์จะทนต่อการเสียดุลนานเท่าไร ถ้าจีนคอมมิวนิสต์
 ใดอาจจะทนต่อการเสียดุลต่อไปอีก สิ่งเหล่านี้อาจจะบีบบังคับให้จีนคอมมิวนิสต์
 เปลี่ยนนโยบายไปสร้างควมถึงเครียดก็ได้ แค่นี้ก็หมายความว่าจีนคอมมิวนิสต์จะ
 กองเป็นมิตรกับสหรัฐฯ

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของจีนคอมมิวนิสต์ตามความเป็นไปในข้อ ๒
 นั้นถ้าเป็นไปได้ ซึ่งหมายความว่าจีนคอมมิวนิสต์มีนโยบายเช่นเดียวกับรัสเซีย แต่ควม
 หวังที่จะเห็นจีนคอมมิวนิสต์ร่วมมือกับรัสเซียอย่างเช่นเดิมนั้น เป็นควมหวังที่เป็นไป
 ไม่ได้ โลกของสังคมนิยมจะคงมีสองค่าย ค่ายหนึ่งคือรัสเซียเป็นหัวหน้า และอีก
 ค่ายหนึ่งคือจีนคอมมิวนิสต์เป็นผู้นำ ทั้งนี้เพราะจีนคอมมิวนิสต์ได้มีฐานะเท่าเทียม
 กับรัสเซียมาตั้งแต่สงครามเกาหลีเป็นต้นมาแล้ว และถ้าจีนคอมมิวนิสต์เลิกนโยบาย

การสร้างควมคั่งเครียด จะ เป็นไปไ้หรือไม่ที่ฝ่ายตะวันตกจะรับรองจีนคอมมิวนิสต์ ในระยะสองสามเดือนที่ล่วงมานี้ ได้มีเหตุการณ์หลายอย่างที่ทำให้เกียรติภูมิของจีนแดงลดถอยลง การชักชวนไมไ้ให้รัสเซียเข้าร่วมการประชุมกลุ่มประเทศเอเชียอาฟริกา การทดลองระเบิดปรมาณู การจายโอกาสซ้ำเติมอินเดียในขณะที่เกิดศึกแคชเมียร์ การสนับสนุนพวกขบถในอินโดนีเซีย สิ่งเหล่านี้ ไ้ทำให้จีนคอมมิวนิสต์เสื่อมมีศรัไปทุกที ปัญหาที่วาคิลก็คือ นโยบายสงครามของจีนคอมมิวนิสต์จะอยู่ไ้ไปอีกนานเท่าใด แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไ้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางฝ่ายรัสเซียอย่างชานานใหญ่ นั่นคือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ โดยการเปิดโอกาสให้เอกชนมีสิทธิในการเป็นเจ้าของบาง พฤติการณ์เหล่านี้ เป็นบทพิสูจน์อันมีค่าสำหรับลัทธิคอมมิวนิสต์

อย่างไรก็ตาม การแตกแยกระหว่างจีนคอมมิวนิสต์กับรัสเซีย ในขณะที่นี้ นับว่าอยู่ในระดับสูงสุดแล้ว เป็นหน้าที่ของฝ่ายตะวันตกที่จะพิจารณาที่จะดำเนินมาตรการการ เพื่อประโยชน์ของตนเอง.
